

§. 17. Per hæc atten' rectoribus & officialibus in Patrimonio & Ducatu Marchia, provinciis, civitatibus & terris prædictis, per Sedem Apostolicam constitutis, quominus jurisdictionem & potestatem eis concessam, quandiu in suis officiis & administrationibus præsiderint, exercere libere, sicut prius valeant, non intendimus aliquod præiudicium generari.

§. 18. Ut igitur præmissa omnia & singula, melius pleniū & utilius exerceri possint, universis & singulis Patrimonii, Ducatus, Marchiæ, Provinciarum, ciuitatum & terrarum prædictarum rectoribus, vicerectoribus, potestaneis, officialibus & ceteris nostris & Ecclesiæ subiectis, cuiuscumque status, præminentia, dignitatis. Ecclesiastice vel mundanæ ordinis, constitutionis existant, damus districtus in mandatis, ut tibi efficaciter pareant & intendant. Nulli ergo, &c.

Datum apud Villam Novam Avenionensis Diœcesis, 2. kalend. Iunii, Pontificatus nostri Anno primo.

Ampliatio Studii generalis ciuitatis Bononiæ, ad Theologicam facultatem.

Huius Studii alta priuilegia & ordinationes habet inf. in Epi. IV conf. 6. 9. Sacri, ubi notabo. Et in haec civitate Paulus III. Rotam instituit inf. in sua conf. 4. Ex iniuncto.

IN NO C E N T I V S E P I S C O P V S, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Q uasi lignum vitæ in Paradiso Dei, & quasi lucerna fulgens in domo Domini, est in sancta Dei Ecclesia facultatis Theologicæ disciplina. Ipsa velut fecunda eruditioñis mater, ad irrigandam sterilem Orbis faciem fluios de pectore Salvatoris emittens, humanum genus originali ignorantiæ excitare desiforme, per infusionem veritatis, ad viam reducere justitiae vitæ, vivificat animas, easque ad exaltationem Catholica fidei, & exterminium hereticæ prauitatis, & cunctorum infidelium, & adversus etiam inuicibilis potestates, armis inexpugnabilibus munit, & fortissimas constituit bellatrixes.

§. 1. Hæc frequenter intra cordis arcana sollicitamente revoluimus, & intenta meditatione pensamus, tantoque propterea amplius ad illius dilatationem, studia & labores libenter impendimus, quanto exinde majora animarum lucra provenire, & univeralis Ecclesia statum amplius cognoscimus augmentari.

§. 2. Sane dum fructus vberes, quos studium Bononiense, quod longissimis temporibus in scipio sicut præfulgida stella emicuit, & diffusa claritate longè lateque resulit in iure canonico & ciuili, & liberalibus artibus tanquā ager plenus, cui Dominus benedixit copiosa fertilitate, produxit haec tenus, & producit, cum delectatione animi recensemus, & exinde speramus ipsius Theologie palmites, si illius studium esset ibidem, amplius propagandos: dumque fidei puritatem, & devotionem eximiam, quam dilecti filii, populus & commune ciuitatis Bononiæ, nostri & Romanæ Ecclesiæ fideles, ad nos & dictam Ecclesiam habuerunt haec tenus & habere noscuntur, diligenter attendimus, dignum ducimus, & æquitati congruum existimamus, ut Ciuitas ipsa, quam diuina gratia magnis donis, & gratiis illustravit, bonorum multiplicitum fecunditate dotavit, & loci amcenitate non modica decoravit, huiusmodi scientia Theologæ facultatis muneribus amplietur.

§. 3. Ideoque eotundem populi & communis deuotis in hac parte supplicationibus benignè annuentes, auctoritate Apostolica statuimus & ordinamus, quod in d. Ciuitate deinceps Studium generale in eadem Theologica facultate existat, & perpetuis futuris temporibus vigeat.

§. 4. Ac docentes & studentes ibidem in facultate prædicta, omnibus priuilegiis, libertatibus, & immunitatibus concessis docentibus, & scholaribus studentibus in illa, in Studiis generalibus ejusdem facultatis communitibus gaudeant & vtantur. Volumus tamen quod ad docendum & regendum in ipso studio in huiusmodi facultate magistri & baccalarii, qui in Parisiensi, seu aliis famosis Studiis ejusdem facultatis honorem magisterii

seu baccalariatus acceperint, & alias experti & idonei in hujusmodi studiis Theologica facultatis afflumantur, in quod Ciuitas ipsa tam insignita honore, dotibus fulget, honori correspondentibus memorato.

§. 5. Insuper, Ciuitatem & Studium prefata, ob profectus publicos, quos proinde spectamus, amplioribus honoribus prosequi intendentess, auctoritate ordinamus eadem, ut si qui in eodem Studio processu temporis, eiusdem scientie Theologicae facultatis brauium assedit, sibi docendi licentiam, ut alios eruditre valeant petierint, impetriri possint, examinari diligenter ibidem, & in eadem facultate Theologica titulo magisterii decorari.

§. 6. Auctoritate Apostolica statuentes, ut quoties aliqui in eadem Theologica facultate, in eodem Studio fuerint magistrandi, presententur Episcopo Bononiensi, qui pro tempore fuerit, vel ejus, sufficienti tamen & idoneo, quem ad hoc idem Episcopus duxerit specialiter deputandum, seu Ecclesia Bononiensi Pastore carente, dilectorum filiorum Capituli ipsius Ecclesie, qui erit pro tempore Vicario generali, qui omnibus magistris dictæ facultatis Theologicae, in qua hujusmodi examinatio fuerit facienda, in Studio ipso actu regentibus, presentibus conuocatis, eos gratis, pure, & libere, ac omni dolo & fraude ac difficultate cessantibus, de scientia, facundia, modo legendi, & alias quæ in promovendis ad Magisterii honorem in facultate prædicta & ejus officium requiruntur, examinare studeant diligenter, & illos quos idoneos repererit, perito secreto, pure, ac bona fide eorumdem magistrorum consilio (quod vtique consilium in ipsorum confidemtum dispendium & jacturam, sub debito juramenti super hoc præstapit, cum ab Episcopo seu Vicario, ac singulis magistris huiusmodi reuelari quomodolibet districtus prohibemus) approbet & admittat, eisque petitam licentiam largiat, & alias minus idoneos, postpositis gratia, odio, vel fauore, nullatenus admittendo, super quibus Episcopi, magistrorum, & Vicarii prædictorum conscientiam oneramus.

§. 7. Volentes quod illi, qui in præfato Studio magistrati fuerint in facultate prædicta, in eo, & in aliis generalibus Studiis dictæ facultatis legendi & docendi, absque approbatione alia liberam habeant facultatem, Nulli ergo, &c. Si quis autem, &c.

Datum apud Villam Novam Avenionensis Diœcesis, 1. Kal. Iulii, Pontificatus nostri Anno octavo.

Dat. P. An. 8
21. Iulij.

URBANUS QUINTUS PONT. CCII.
ANNO DOMINI MCCCCXIII.

Urbanus V. Gallus, Guillelmus Grifatus ante dictus, natus in oppido quod dicitur Grifatium, Provinciae Tolosane

Tolosanæ, Paere Grimaldo, ex Abbatte Massiliensi. Crea-
tus Auen. 5. kal. Octob. Anni Dom. 1362. Coronatus 8.
Ides Novemb. eodem anno. Sedis annos 8. menses 2.
dies 24. Cœsavit Card. 15. Obiit Aueniense 1370. 14.
kal. Ian. Sepelitus in Cathedrali Auenionensi S. Marie de
Domi, postea translatus ad Sacrum Conobiam S. Victo-
ris Massiliensis, et sepelitus in Capella S. Petri, anno 1372.
Nomis Iunii. Vacans sedes dies 12.

L. Iurisdictio Capituli S.R.E. procedendi con-
tra piratas, nolentes pedagia imponentes, &
arma Saracenis deferentes, &c.

Hodie contra ipsorum procedit Auditor causarum
Cam. Apostolicae, ut malis Pontificis conf. ca-
veant, & postremo conf. 28. Pauli P. Eximia, inf.
tom. 3.

Iurisdictionem autem huius Card. Camerarii, attende
inf. in conf. 65. Clem. VII. In conferendis, cum ibi
notandis.

Eccles. An.D.
1363. V R B A N V S E P I S C O P V S,
Servus Servorum Dei: Venerabilis Frari Arnoldo Ar-
chiepiscopo: Anxitano Camerario nostro, Salutem &
Ap. st. benedictionem.

Exordium.

APOSTOLATVS officium cui quan-
quam immeriti, disponente Domino
præsidemus, exposcit, ut contra præ-
sumptuosa malignorum turbam, Apo-
stolicae Sedis sententias, & Canonicas
non verentium sanctiones exequatores
justitia optimos, quantum cum Deo possumus studiosè
apponamus.

Bon. VIII. pte-
mōnūs peda-
gia exigit ab
Ecclesia, &
Ecclesiasticis
personis.

Aliquepont.
excommuni-
catione pira-
tum, pedagia
nō ad impo-
tes, armis
seruato de-
fensione, &
civis pectoris
etiam non ad
ur in impo-
dimes, lit-
gante que in
civis fin-
sentes.

De hoc ultim-
mo etate inf.
record. 11.
Ales. VI. In
emissione.

betent, nolent, vel occidunt, vel bonis spolient eorum-
dē, cuiuscumq; præminentia, dignitatis, ordinis, condi-
tionis, aut status fuerint, etiam si Pontificali vel quavis alia
præfulgeant dignitate, vel eorum aliquod committentes.
Item in omnes illos, qui per se vel alium seu alios, directe
vel indirecte, sub quocumque titulo vel colore, civitates, castra, vihas, ac loca, & jura quælibet, alia ipsius Ec-
clesia Romanæ, vel aliqua, seu aliquas eorum, aut ipso-
rum vel aliquorum, seu alicuius ipsorum partem, videli-
ter Comitatum & Ciuitatem Auenionem, & ejus terri-
torium ad ipsam Ecclesiam pertinentem, scienter oc-
cupant, vel detinent occupata, excommunicationis &
anathematizationis sententia in certis anni solemnitatibus
promulgatae fuerunt, propter nostris, & ipsorum
prædecessorum literis plenius continetur.

§. 3. Cum autem, sicut accipimus, nonnulli à quorum
oculis Dei timor abcessit, prædictas sententias non ve-
rentes, à præmissis clericis & Ecclesiasticis personis, hu-
iusmodi pedagia, seu guidagia, pro huiusmodi eorum re-
bus propriis, quas non negotiandi causa deferunt, aut
deferriri faciunt, vel transmittunt, exegerūt & extorserunt
haecenus, & exigere & extorquere quotidie moluntur.
Et nonnulli pravitatem piraticam exercere. Alii vero ve-
nientes ad prædictam curiam, & recedentes ab ea cape-
re, vel retinere, vel spoliare. Necnon victualia, & alia ad
volum Romanæ Curiae necessaria, ne ad præfata defen-
rantur curiam impedit, & nonnullos alios ex excessibus
supradictis committere. Et insuper priuilegia per Sedem
Apostolicam clericis, & personis Ecclesiasticis, ac prædi-
ctam Curiam sequentibus concessa, & Canones, consti-
tutiones, & consuetudines in ipsorum curialium fau-
orem, præsertim officialium, & familiarium nostrorum,
præsertim in prædictis propriis eorum rebus ad prædi-
ctam Curiam defendendis diutius observatas, violare tem-
tere præsumperunt haecenus, & præsumunt, in anima-
rum suarum periculum, Apostolicae Sedis contemptum,
& præjudicium, & scandalum plurimorum.

§. 4. Nos itaque contra præsumptiones huiusmodi,
quas non decet nec expedit incorrectas dimiti, salubre
apponere remedium cupientes, fraternitati tua, de qua in
his & aliis plenam in Domino fiduciam obtinemus, per
Apostolica scripta mandamus, quatenus per te vel alium
seu alios, tam in Romana Curia quam alibi, vbi cumque,
& quotiescumque tibi expedire videbitur, prædictas tam
à iure, quam ab homine latas sententias, debite execu-
tioni demandetis, easque, necnon canones, priuilegia,
& consuetudines supradictas, facientes vbique au-
toritate nostra iniubilatior observari, & vbi opus fuerit
publicari, ac declarationem publicā, nuntiationem, &
citationem omnium, & singulorum, qui in prædictis sen-
tentias incidunt, etiam per edictum publicum affigere
de mādato tuo in portis Sacri Palatii Apostolici, & val-
vis Ecclesie Auenionensis, & alias in ipsorum senten-
tiarum executionem, & aggravationem, & alias omnia,
& singula lupradicta, tam generaliter quam specialiter,
vel nominativi, eadem auctoritate procedas, etiam per
informationem simplicem summarie, simpliciter, & de
plano, sine strepitu, & figura judicii, propter facti qualiter
exegerit, & vbi secundum Deum, & justiam videbi-
tur faciendum; ac eorum, necnon fautorum, receptato-
rum, & defensorum dictorum piratarum, cursariorum,
& lattuncularum marinorum Civitates, Terras, Castra,
& loca supponas Ecclesiastico interdicto. Contradicto-
res quolibet, & rebiles, cuiuscumque præminentia,
dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis exi-
stant, etiam si Pontificali, vel quavis alia Ecclesiastica
vel mundana præfulgeant dignitate, auctoritate nostra
per censuram Ecclesiasticam appellatione postposita
compescendo, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit
auxilio brachii secularis.

§. 5. Non obstantibus tam fel. record. Bonifacii Papæ
VIII. prædecessoris nostri, in quibus cauerit ne aliquis
extra suam Ciuitatem vel Diœcesim nisi in certis exceptis
casibus, & in illis ultra vnam dietam à fine sua diœ-
cesis excoetur, seu quod judices à Sede Apostolica depu-
tati extra ciuitatem, & Diœcesim, in quibus deputati
suerint, contra quoscumque procedero, sive alii, vel alii
vice;

GREGORIUS UNDECIMUS.

283

GREGORIUS UNDECIMUS PONT. CCHI.

ANNO DOMINI MCCCLXXII.

vices suas committere, aut aliquos ultra unam dietam à fine dictis corundem trahere presumant, & de duabus dietis in Concilio generali; quam alii quibuscumque constitutionibus à prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus, tam de judicibus delegatis, quam personis ultra certum numerum ad judicium non vocandis, aut aliis editis, quæ tuæ possent in hac parte jurisdictioni, aut potestati, cuiusque libero exercito quomodolibet obviare, seu qui præfatis, vel quibusvis aliis, cujuscumque dignitatis, status, ordinis, vel conditionis existant, etiam si Pontificali, vel alia quavis dignitate præfulgeant, à dicta Sede induxitur existat, quod extra, vel ultra certa loca ad judicium evocati, aut quod interdicti, suspendi, vel excommunicati, aut eorum Ecclesiæ, Monasteria, Civitates, Terra, Castra, & loca Ecclesiastico interdicto supponi non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de induito hujusmodi, & eam personis & locis, ordinibus, & nominibus propriis mentionem, & qualibet alia dicta Sedis indulgentia generali, vel speciali, cujuscumque temoris existant, per quam præsentibus non expressam, vel totaliter non insertam tua jurisdictionis in hac parte valeat quomodolibet impedit, & de qua ejusque toto tenore habenda sit de verbo ad verbum in nostris literis mentio specialis, plenam & liberam eidem fraternitati tuæ concedimus tenore præsentium facultatem: volentes & decernentes, quod citationes quas in præmissis per edictum, ut præmititur feceris, perinde valeant, ac citatos arctet, ac si eis personaliter insinuatæ & intimatæ fuissent, constitutione quacunque contraria non obstante.

Datum Avenione. Quarto Idus Octobris, Pontificatus nostri Anno primo.

Privilegium Ordinis Carthusianorum utendi altari portatili pro celebratione Missarum in locis ad Ordinem spectantibus.

De hoc Ordine notavi supra in constitut. 7. Cum vos, Alex. III.

V R B A N V S E P I S C O P V S,
Servus Servorum Dei: Dilectis filiis Priori domus
Carthusia, Gratianopolitana Diocesis, ac Prioribus
Prioratum & domorum aliarum, ceterisque per
sonis Carthusiensis Ordinis, Salutem, & Apostolicam
benedictionem.

*S*inceræ devotionis affectus, quem ad nos, & Romanam Ecclesiam geritis, non indignè metetur, ut petitionibus vestris, illis præsertim quas ex devotionis zelo prodire conspicimus, quantum cum Deo possumus, favorabiliter annuumus.

§. 1. Hinc est, quod nos, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, ut liceat vobis, & successoribus vestris habere altaria portatilia cum debita reverentia & honore, super quibus in dominibus, ac grangiis, & cellulariis, & aliis locis congruentibus & honestis, ad dominos, seu Prioratus vestros spectantibus, possitis Missam, & alia divina officia celebrare, & in vestra praesentia facere celebrari, devotioni vestre, tenore præsentium indulgemus. Nulli ergo omnino hominum licet habeat hanc paginam nostrorum statutorum, ordinacionum, voluntatum, inhibitionum, concessionum, & mandatorum infringere, vel ei ausu temerario contrarie. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli se noverit incursum.

Datum Avenione septimo Kalendas Maii, Pontificatus nostri Anno primo.

Gregorius Undecimus, Gallus, Petrus Monstris, Goppido Malmonte, Lemovicensis agri in Gallia Provincia Tolosana, Petrus Comes Bellifortis antea diaclaus, Diaconus Cardinalis Sanctæ Mariæ Novæ. Creatus Avenione 3. kalendas Ianuarii, Anno Domini 1370. Coronatus octavo Idus Ianuarii 1372. Sedit annos septem, mensis 2. dies 29. Creavit Cardinales 23. Romanum rediit, suadente etiam diva Catharina Senensis, Idibus Ianv. 1376. Obiit 6. kalendas Aprilis 1378. Sepultus in Ecclesia S. Mariæ Novæ. Vacavit sedes dies 12.

Quod Ecclesia S. Ioannis de Laterano de Urbe, supremum locum tenet super omnes Ecclesias Urbis & Orbis.

*H*ec definitio comprobata fuit à Mart. V. anno sui Pontific. decimo, & à Paulo II. anno ejus primo, quæ Bulla tanquam simpliciter confirmatoria pratermittuntur, & postrem à Pio V. inf. in ejus constitut. 94. Infirma. Et contra Ecclesiam istam centenaria tantum prescriptio datur, ut sup. in constitut. 4. Honor. III. Sedis. Et ejus Capitulum in erigendis locis piis, certum habet privilegium a Sixto V. ut in ejus constit. 19. Si cunctas.

G R E G O R I V S E P I S C O P V S, Edita An. D
Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam. 1372.

Super universas Orbis Ecclesias Rom. Constantinus Imp. Lateranensem Ecclesiam construxit.

de quibus dubitari dicitur, ut euitari possint quacumque dispensanda, declarationis, ubi expedit, sive prouisionem adjicit, prout fore conspicit opportunitum. Sane dudum dum minori fungebantur officio, percepimus quod de Ecclesia Lateranensi (quam claræ mem. Constantinus fidelissimus Imperator, in Lateranensi Palatio suo miraculosè mundatus à lepra, & sacri baptismatis fonte renatus, construxit sub vocabulo Salvatoris, statuens quod ex tunc libera esset unicuique potestas per Urbe, & Orbe Ecclesias construendi, quod antea Imperialis prohibito inhibuerat) à quibusdam